

מסורת הש"ס

(ב) [לפי טע' א] (ג) עין
מתוך הרשב"א, א' ד"ה
ופנה.

הנהגות הב"ח
(ה) חוש' ד"ה אמר רבא
וסי' מלמדין לקמן, ניב
ז"ל בדפוס'.

מוסף רש"י
סליקוסתא, פ"ג ט"ז
נאה למראה ולכתיב, שבת
ל"ג.

רבינו הגאון

סליקוסתא: פתני' שני
קדרין שהיו מהלכין זה
אחר זה נתקל הראשון
בר' אמר ר' יוחנן לא תימא
מתני' ר' מאיר היא דאמר
נתקל משהו הוא וישמע
הכי חייב אלא אפילו רבנן
דאמר נתקל אנוס הוא
הכי חייב שהיה לו לעמוד
ולא נעמד ור' נתן בר
יצחק אמר אפי' נשבר
ואינו יכול לעמוד חייב
שהיה לו להזהיר לבאין
אחריו. ר' יוחנן אמר כיון
שנשבר ואינו יכול לעמוד
טורח הוא להזהיר. תנן
היה בעל קורה ראשון
ובעל חבית אחרון כי
יקטני חייב דהוה ליה
להזהיר ולא הוה מאי
לאו כשעמד לכתף הלקן
השטאי על חתויו ואפי' שיה
טורח אמרי' היה לו
להזהיר קשיא על ר' יוחנן
ופרי' כשעמד לנחש אטו
טורח ואפי' שעמד לנחש
כי אמר לבעל חבית
עמוד פטור: הי' הקדרין
והוגנין שהיו מהלכין זה
אחר זה נתקל הראשון
במ' אמר ר' יוחנן
נתפל כו ופרי' ר' יוחנן
להם דנחש ולא עמד
פטורין דכריס' פטורין
תן: אמר רבא נתקל ראשון
חייב בנוקי שני בין בנוקי
גופו בין בנוקי ממונו שני
חייב בנוקי שלישי כו.

המוניה פרק שלישי בבא קמא

לא.

עין משפט
גר מצוה

מא א טושיע ח"מ סי'
מיד ספיף א נבניה:
פ"ב ב מ"י פ"ג מהל'
טקי ממון הלכה ה
פנה טעון פח טושיע ח"מ
סי' ח"ג ספיף א:
פ"ג ג ט"ע ט' סב"ה:
פ"ד ד ה' ו מ"י פ"ג מהל'
פונג ומוקן הלכה ה
פנה טעון פח טושיע ח"מ
סי' טעו ספיף ב:
פ"ד ז מ"י פ"ג מהלכות
טקי ממון הלכה י
ופיק' נבתי' וכלי' פנה
טעון פח טושיע ח"מ סי'
ח"ג ספיף ב:
פ"ד ח מ"י ט' טושיע טס
ספיף ג:
פ"ד ט ו מ"י ט' טושיע
ספיף ג:

סליקוסתא. פסולת עילוי תמריס שעשו מהן שער. ל"א שמר
שכר תמריס ומנגנין אותן כעין יין קרוש ומאכלין לתמריס:
כשמעפסיה. דאמר הלכה ומורין כן: מוסרין סו. שהמרו כמה
פעמים בנעלים: פשיס לו לעמוד. כלומר נבתי מתוקמת מתניסין
ששהה בנפילתו כדי עמידה ולא
עמד: לכסף. לקמן הקורה על
כתיפו כדרך נושא' משאוי: לפוש.
דמשנה הוא ואין רה"ר עשויה לכן:
והוגנין. מוכרי כלי זכוכית: ואס מחמס
רשטון נפלו כולן. לקמן מפרש:
ה"ג

וקתני חייב. שהיה לו להזהיר אפי' דעריד לכסף היה לו
להזהיר וא"ל ומגליה דמשום שהיה לו להזהיר חייב ללמא
משום דמוקמינן לקמן דרמי כשללא וחיב משום דלא הי' למירמייה
כשללא וי"ל דשללא נמי דרכו כשמכתפ' וא"ל אי אורחיה אמאי
הוא ליה להזהיר הא לקמן מוכח דלא
לא רמי כשללא פטור דאיבעי ליה
לנעל חבית לאסוקי אדעמיה שמה
יעמוד בעל קורה וא"ל אפי' כשללא
נמי ליפטור הכא דאיבעי ליה לנעל
לאסוקי אדעמיה שמה יעמוד
כשללא כיון דדרך המכתפין נכח
וי"ל כיון דלפעמים מכתפ' ואין מניח
כשללא לא איבעי ליה לאזהורי וא"ל
כי מוקי לה נמי כשעמד לפוש אמאי
חייב הא כיון דאיבעי ליה לאזהורי
במכתפ' נעומד לפוש נמי איבעי ליה
לאזהורי דמנא ידע אס עומד לכסף
או לפוש ופושע הוא וי"ל דמינכר
שפי' אס עומד לפוש או לכסף הלכך
כשעומד לפוש אין לאחרון לזהיר
משללא דלאו אורחיה כשללא כשעומד
לפוש הלכך ההוא דעמד פושע הוא
אס לא חיזיר אכל כשעמד לכסף
אורחיה הוא להניח כשללא ואין לו
להזהיר: אמר רבא ראשון חייב
בנוקי שני. לשון שני פי' כנוקטס
מפי המורה וכן נראה לר"י עיקר
והפי פירושו רשטון חייב בנוקי שני
בין בנוקי גופו בין בנוקי ממונו
דרשטון ובנוקי גופו מחייב אף על
ממונו דשני דהוי אדם המזיק ובנוקי
ממונו מחייב אנוקי גופו דשני ולא על
ממונו דקדירות הראשונות הו' זור
ולא מחייב אכלים כדמפרש דרשטון
ודאי פושע הוא ולפיכך חייב על נזק
שמונו עושה אכל שני לא פושע

סליקוסתא בשלמא רב ארא בר אבהב
כשמעתיה אלא רב הונא לימא הדר ביה
"הנהו מותרין הוו: מתני' בשני קדרין
שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון
ונפל ונתקל השני בראשון הראשון חייב
בנוקי שני: גמ' אמר רבי יוחנן לא תימא
נתקל פושע הוא וחייב אלא אפילו לרבנן
דאמרי אנוס הוא ופטור הכא חייב שהיה לו לעמוד ולא עמד רב נחמן בר
יצחק אמר אפילו תימא לא היה לו לעמוד יהיה לו להזהיר ולא הוה רבי
יוחנן אמר כיון דלא היה לו לעמוד לא היה לו להזהיר דטריד תנן יהיה
בעל קורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור ואם עמד
בעל קורה חייב מאי לאו שעמד לכתף דאורחיה הוא וקתני חייב דהוה
ליה להזהיר לא כשעמד לפוש אבל עמד לכתף מאי פטור ארתני סיפא
ואם אמר לו לבעל חבית עמוד פטור פלגו וליתני ברידה בד"א כשעמד
לפוש אבל עמד לכתף פטור הא קמ"ל דאע"ג דעמד לפוש כי קאמר לו
לבעל חבית עמוד פטור ת"ש י' הקדרין והוגנין שהיו מהלכין זה אחר זה
נתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון והשלישי בשני ראשון חייב
בנוקי שני ושני חייב בנוקי שלישי ואם מהמת ראשון נפלו ראשון חייב
בנוקי כולם ואם הוהירו זה את זה פטורין מאי לאו שלא היה להן לעמוד
לא שהיה להן לעמוד אבל לא היה להם לעמוד מאי פטור אי הכי ארתני
סיפא אם הוהירו זה את זה פטור פלגו וליתני ברידה במה דברים
אמורים שהיה להן לעמוד אבל לא היה להן לעמוד פטורין הא קמ"ל
דאע"ג דהוה להן לעמוד כי הוהירו זה את זה פטורין אמר רבא
ראשון חייב בנוקי שני בין בנוקי גופו בין בנוקי ממונו שני חייב
בנוקי שלישי בנוקי גופו אבל לא בנוקי ממונו נפשך אי נתקל
פושע הוא שני נמי ליחייב אי נתקל לאו פושע הוא אפילו ראשון נמי ליפטור
ראשון

בשלישי כל כך ומ"מ כשגוף השני הזיק אפי' צמזמן השלישי חייב דהיה לו לעמוד ולא עמד אכל כשהזיק ממונו של שני אפילו גופו של
שלישי פטור דלמר ליה האי בירא לאו אנה כרמייה דה"ל מפיקי נזקי לאחר נפילת אונס מיתבי כולן פטורין על נזקי ממונו אפילו
רשטון אס הזיק ממונו אפילו את גוף השני ולא מני' אוקמה דכרימא כרבנן דלמרי נתקל אונס הוא דהו' ראשון נמי מפיקי נזקי לאחר
נפילת אונס ורבא כר"מ דלמר נתקל פושע הוא דק"ל דכרימא ורבא לפרש דכרימא דקדרין ווגנין קתמו להכי ליכא למימר דפליגי ובקונט'
פירש דרבא ס"ל דבין לר"מ ובין לרבנן נתקל פושע הוא ולא פליגי אלא במפקיר נזקי אכל מכל מקום ה"ל לאוקמי דכרימא כרבנן
דאזי לה מפיקי נזקי פטור ועוד דבהאומיטס (ב"מ דף פג: וסג) משמע דליכא מאן דפליג אמאי דאוקימנא לעיל פלוגתא דנתקל פושע דקאמר
המס וקי"ל דנתקל פושע פליגי ומשני אלא אמר רבא ראשון חייב בנוקי שני בין בנוקי גופו בין בנוקי ממונו דשני והוא דהזיק בגופו
אע"ג דאונס דמפטר דכרימא כשהזיק ראשון צמזמן מ"מ חייב על שהיה לו לעמוד או להזהיר אלא שני חייב בנוקי
שלישי בנוקי גופו של שלישי ולא אממונו דגוף השני הו' זור משום דאזינן יומר מן הראשון ולכן מטעם שהיה לו לעמוד לא הו' אלא זור
ורשטון שאין אנוס כל כך אע"ג דכאונס זה מפטר אדם המזיק כדמשמע בהאומיטס כיון שהיה לו לעמוד ולא עמד חשיב ליה אדם
המזיק אפי' שזה דוחק אין לחוש כיון דלא קאי מתקנת הכי א"ר י"ל דרבא סבירא ליה דנתקל פושע כר"מ ולכן הראשון הו' אדם
המזיק ולא זור מ"מ פטור ליה דכרימא אנוקי ממונו משום דסבנ מפיקי נזקי פטור אפילו אחר נפילת פשיעה אע"ג דרבא סבנ כר"מ
בהא לא סבנ כר"מ ופרי' היתא לשמואל אלא לרב אמאי חשיב ליה להאי שני זור מרגמה רב אלא כגון שהזיקו כלים ככלים והשתא דרב
ציה וצא לישב דכרימא לישבא קמא דרבא וכולן חייבין על נזקי גופו שגופו הזיק את ממונו ופטורין על נזקי ממונו שממון הזיק את הממון
ואע"ג דנתקל פושע הוא מ"מ הו' ממונו זור ופטור על כלי שני אכל כשהזיק ממונו את הגוף הראשון חייב והשני פטור וגרס ברש"א
האי בירא לאו אנה כרמייה ובאלא אמר רבא גרסין ה"ל זור ולא מנינו זור שחייב זו את הכלים ולשון ראשון פ"ה והיא גירסת ר"מ אמר
רבא ראשון חייב בין בנוקי גופו בין בנוקי ממונו דשני כשהזיקו בגופו של ראשון כדמפרש דרשטון ודאי פושע הוא לר"מ דמנפשיה
נפיל והו' אדם המזיק ולרבנן משום שהיה לו לעמוד ולהזהיר ושני חייב בנוקי גופו של שלישי אכל לא בנוקי ממונו של שלישי כדמסיק
דלגופו של שלישי מחייב דהיה לו לעמוד ולא עמד אממונו פטור דה"ל זור ולא מנינו זור שחייב זו את הכלים ופרי' ראשון נמי נחשב גופו
זור ויפטור על ממונו השני ומשני ראשון מנפשיה נפיל וה"ל פושע לר"מ ולרבנן משום דה"ל להזהיר לרב נחמן ולרבי יוחנן היה לו לעמוד
אע"ג דלרבנן שניהם אנוסין מ"מ הראשון שאין אנוס כ"כ הו' אדם המזיק מטעם שהיה לו לעמוד או להזהיר והשני שהוא אנוס יותר
אין נחשב מטעם זה כ"כ זור ולפי זה הו"מ למפטר השתא היתא לשמואל (ל) כדלמרינן לקמן מיתבי כולן חייבין על נזקי גופן
ופטורין על נזקי ממונו של נזקי וחזר בו רבא מתוך קושיא זו ומימה דלישני דגופו וממונו אמזיקין קאי וחייבין אנוקי גופו דלראשון
מטעם אדם המזיק וגופו של שני משום זור ופטור אנוקי שמונו הזיק כרבנן דלמרי נתקל לאו פושע הוא והו' מפיקי נזקי לאחר
נפילת אונס אלא אמר רבא ראשון חייב בין בנוקי גופו בין בנוקי ממונו דראשון אס הזיק בגוף השני יש ספרים שכמו בהך בהדיא
בין איזוק מגופו בין איזוק ממונו שני חייב בנוקי שלישי בנוקי גופו ושני חייב בנוקי ממונו דשני דה"ל האי
בירא לאו אנה כרמייה דאנוס היה שהראשון גרס לו ליפול אכל ראשון ודאי פושע הוא ולהכי קמי' דכרימא וכולן פטורין על
נזקי ממונו פי' על נזוקין שגוף הראשון נמי נחשב זור כיון שלא הזיקו בידים וקשה כיון דפושע הוא אמאי פטור
כשגופו הזיק ממונו השני ואע"פ שאין מיק בידים אין לו ליחשב זור דהתן אס עמד בעל קורה חייב בחבית של חבירו אלמא חשיב
אדם